Movies that Matter - Impasse - v.a. vmbo-breed

Maatschappijleer Burgerschapsonderwijs +2 Middelbare school vmbo, mavo, havo, vwo Leerjaar 2,3

Toon 2 meer

Les van **Filmeducatie**

In deze les zitten **35 slides**, met **tekstslides** en **4 videos**.

Lesduur is: **50 min**

Introductie

Welkom bij deze les bij de film Impasse.

Tijdens deze les maakt jouw klas kennis met filmeducatie en mensenrechten in de breedste zin. Film is een uitstekend middel om het besef van jongeren over maatschappelijke thema's te vergroten. Met deze les open je de ogen van leerlingen en studenten voor mensenrechtenthema's.

In deze les bekijken leerlingen en/of studenten de film Impasse (2009, Bram Schouw). Een jongeman neemt 's avonds de trein. In de helverlichte coupé gooit een donkere vrouw haar tassen in het bagagerek. De jongeman spiekt in haar richting, zij kijkt terug. Dan druppelt er iets uit haar tas op zijn hoofd. Haar parfum. Als ze uitstapt wrijft hij over zijn hoofd en ruikt aan zijn hand. Wanneer hij zich omdraait om om haar na te kijken, geeft de man veel van zichzelf bloot.

Heb je vragen of opmerkingen over deze les? Neem dan gerust contact met ons op door te mailen naar educatie@moviesthatmatter.nl of te bellen naar 020-2807612.

Instructies

Thema's

- Vooroordelen
- Discriminatie
- Racisme

Opzet van de les
Deze les bestaat uit vijf delen:
1) Voorbereiding
2) De film
3) Inhoudelijke analyse

4) Mensenrechten
5) Verdieping

Leerdoelen
Na deze les kunnen leerlingen:

- zich bewust zijn van het feit dat iedereen gebruik maakt van vooroordelen en stereotyperingen in het dagelijks leven;
- uitleggen hoe vooroordelen en stereotyperingen ontstaan maar ook dat deze associaties en beelden veranderbaar zijn;
- begrijpen dat het vormen van een mening beïnvloed wordt door verschillende factoren en dat je je mening kunt aanpassen;
- de mening van een ander begrijpen maar deze ook kritisch beoordelen;
- uitleggen dat een mening of vooroordeel discriminerend kan zijn;
- mensenrechten benoemen die met elkaar botsen;
- begrijpen wat een pluriforme samenleving betekent en het ontstaan hiervan in Nederland uitleggen;
- zich inleven in de personages uit de film;
- begrijpen hoe het medium film wordt ingezet om een boodschap over te brengen en de gedachtegang hierachter begrijpen.

Werkwijze

- In deze les bekijk je de film. De film is in deze les opgenomen. Je hoeft de film alleen maar aan te klikken.
- Per slide wordt beschreven wat de bedoeling is.
- De les kan geprint worden, inclusief de notities per slide (zie PDF in de bijlage). In deze notities vind je nog algemene, uitgebreide informatie, die je helpt door deze les te navigeren.
- Het is bij deze les niet nodig om met 'devices in de klas' te werken. Je kunt dit uitzetten door het vinkje onderin het scherm van de lespresentatie te deactiveren.
- Op de slides zijn hotspotbuttons te vinden. Door deze aan te klikken verschijnt er (extra) informatie, een vraag of een instructie. Als docent kun je ervoor kiezen om de informatie onder de hotspotbutton met hoed samen met de leerlingen/studenten te lezen of zelf aan leerlingen/studenten te vertellen. De informatie is daarom ook opgenomen in de instructies bij de losse slides.

Veel plezier met de les!
Lijkt het je leuk een keer met je klas naar een film met verdiepingsprogramma toe te gaan? Naast de films en lessen op LessonUp organiseren we ook festival- en bioscoopvertoningen! Klik hier voor ons festival in maart en klik hier voor onze bioscoopvertoningen door het jaar heen.

Onderdelen in deze les

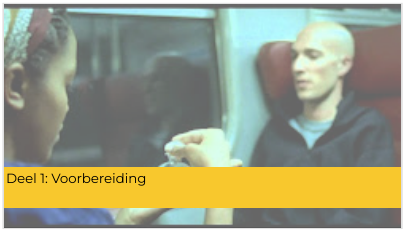
Slide 1 - Tekstslide

Welkom bij deze les bij de film *Impasse*.

Deze les gaat over de vraag: Hoe komen jongeren aan extreme idealen?

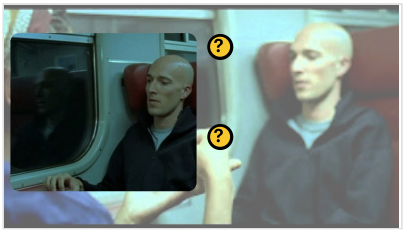
Deze les bestaat uit 5 delen:

1. Voorbereiding.
2. De film.
3. Inhoudelijke analyse.
4. Mensenrechten.
5. Dialoog.

Slide 2 - Tekstslide

<u>Deel 1: Voorbereiding</u>
In het eerste deel van deze les bereiden de leerlingen zich voor op het kijken van de film. In dit onderdeel leren zij dat iedereen gebruik maakt van vooroordelen en stereotyperingen in het dagelijks leven.

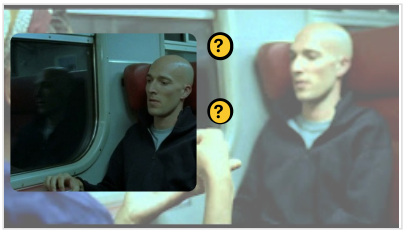

Slide 3 - Tekstslide

Opdracht: Hoe zit het met jouw (voor)oordelen?
Tijdens de eerste opdracht krijgen de leerlingen twee filmstills te zien met elk een personage uit de film. Bij elk van de afbeeldingen horen vragen. Met behulp van de vragen maken leerling een inschatting van de persoon op de afbeelding. In deze opdracht is het interessant om te onderzoeken of de leerlingen geneigd zijn dezelfde antwoorden te geven of juist niet.

Bekijk met de leerlingen de filmstill op de slide. Bespreek met hen de volgende vragen:

- Wat voor hobby denk je dat deze man beoefent?
  a. Muziek maken
  b. Voetbal
  c. Wielrennen
  d. Koken
  Antwoord: c. wielrennen.
- Door welke uiterlijke kenmerken heb je voor bovenstaande hobby gekozen?

Slide 4 - Tekstslide

Opdracht: Hoe zit het met jouw (voor)oordelen?
Bekijk nogmaals met de leerlingen de filmstill van de man. Bespreek met hen de volgende vragen:

- Denk je dat deze man na het uitstappen uit de trein met de fiets naar huis gaat of met de auto? Leg je antwoord uit.
- Denk je dat deze man van tatoeages en piercings houdt? Leg je antwoord uit.

Slide 5 - Tekstslide

Opdracht: Hoe zit het met jouw (voor)oordelen?
Bekijk met de leerlingen nog een filmstill op de slide. Bespreek met hen de volgende vragen:

- Wat voor beroep denk je dat deze vrouw beoefent?
  a. Caissière bij een supermarkt
  b. Schoonmaakster
  c. Professor
  d. Danseres
  Antwoord: d. Danseres.
- Welke van bovenstaande beroepen vind je het minst goed bij de vrouw passen? Leg je antwoord uit.
- Waar denk je dat de vrouw heel erg goed in is? Leg uit waarom je dit denkt.

Slide 6 - Tekstslide

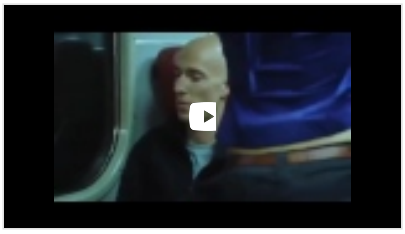
Opdracht: Wie kies jij?
Bekijk met de leerlingen de afbeelding op de slide. Bespreek met hen de volgende vragen:

- Naast wie van de volgende personen zou je het liefste in de trein gaan zitten? En, waarom?
- Zou je antwoord veranderen als je wist dat deze persoon ooit in de gevangenis heeft gezeten?
- Waarom verandert dit gegeven wel of niet je beeld van de door jou gekozen persoon?

Slide 7 - Tekstslide

Deel 2: De film
In het tweede deel bekijken leerlingen fragmenten uit de korte film *Impasse.* Bij elk fragment horen vragen.

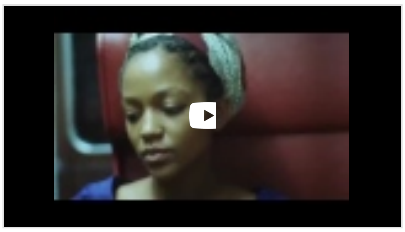

Slide 8 - Video
Bekijk met de leerlingen het eerste fragment uit de film *Impasse*. Het fragment duurt 1:26 minuten.

Slide 9 - Tekstslide
Bespreek met de leerlingen naar aanleiding van het eerste fragment van de film de volgende vragen:

- Het leek alsof de man iets tegen de vrouw wilde zeggen toen zij tegenover hem ging zitten. Wat denk je dat hij tegen haar wil zeggen?
- Waarom denk je dat de regisseur heeft gekozen voor de twee personages met deze uiterlijke kenmerken?

Slide 10 - Video
Bekijk met de leerlingen het tweede fragment uit de film *Impasse*. Het fragment duurt 1:36 minuten.

Slide 11 - Tekstslide
Bespreek met de leerlingen naar aanleiding van het tweede fragment van de film de volgende vragen:

- Denk je dat de man en de vrouw nog met elkaar gaan praten?
- Waarom denk je dat?

Slide 12 - Video
Bekijk met de leerlingen het derde en laatste fragment uit de film *Impasse*. Het fragment duurt 1:37 minuten (inclusief aftiteling).

Slide 13 - Tekstslide
Bespreek met de leerlingen naar aanleiding van de film *Impasse* de volgende vraag:

- De titel van de film is *Impasse*. Vind je de titel van de film goed passen bij de film? Waarom wel of niet?

Extra informatie voor de docent, ook te vinden onder de hotspotbutton:
Impasse is een proces dat vast loopt, een vastlopende situatie. Bijvoorbeeld: 'Het overleg raakte in een impasse.'

Slide 14 - Tekstslide
Bespreek met de leerlingen naar aanleiding van de film *Impasse* de volgende vragen:

- Waarom denk je dat de filmmaker ervoor heeft gekozen om de tatoeage van de man op het eind te laten zien en niet aan het begin van de film?
- Als jij de regisseur zou zijn van de film en deze zou mogen verlengen met twee minuten, wat zou er dan gebeuren?

Slide 15 - Tekstslide
Opdracht: Dialoog schrijven.
Laat de leerlingen een dialoog schrijven bij de film. Bekijk eerst met de leerlingen nogmaals de film, maar dan in zijn geheel. Leerlingen mogen zelf weten wie begint met praten. Laat leerlingen in hun antwoord tijdcodes opnemen, bijvoorbeeld: 2:46 man zegt: "ben jij ook zo moe?"

De gehele film is op de volgende slide te bekijken.

Tip! Lijkt het jou handig als de leerlingen op hun eigen devices de film individueel bekijken tijdens deze opdracht? Stuur hen dan door naar deze pagina met de gehele film.

Slide 16 - Video
Bekijk met de leerlingen de film *Impasse* in zijn geheel. De film duurt 4:42 minuten (inclusief aftiteling).

Slide 17 - Tekstslide

Deel 3: Inhoudelijke analyse

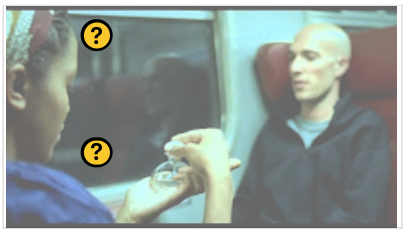
In het derde deel gaan de leerlingen dieper in op de thema's uit de film.

Slide 18 - Tekstslide

Bespreek met de leerlingen de volgende vraag:

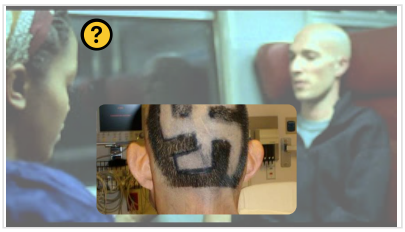
- Naast wie zou jij in de trein gaan zitten als je de treincoupé zou binnenstappen? Naast de man of de vrouw? Leg uit waarom je deze keuze maakt.

Slide 19 - Tekstslide

Bespreek met de leerlingen de volgende vragen:

- Wat voor symbool heeft de man in zijn nek getatoeëerd?
  a. Een Japans teken.
  b. Een logo van een voetbalclub.
  c. Een religieus symbool.
  d. Een hakenkruis.
  Antwoord: d. Een hakenkruis.
- Wat weet jij over dit symbool?

Slide 20 - Tekstslide

Bespreek met de leerlingen de volgende vraag:

- Zou je naast de man in de trein gaan zitten als hij de tatoeage zichtbaar op zijn hoofd had getatoeëerd?

Slide 21 - Tekstslide

Bespreek met de leerlingen de volgende vragen:

- Waarom denk je dat de man ervoor heeft gekozen om het hakenkruis te laten tatoeëren?
- Een hakenkruis staat symbool voor afkeer van Joden; waarom zou deze man een afkeer van Joden hebben?
- Kan je begrijpen dat iemand zich aansluit bij een extreemrechtse groepering? Waarom wel of niet?

Slide 22 - Tekstslide

Bespreek met de leerlingen de volgende vraag:

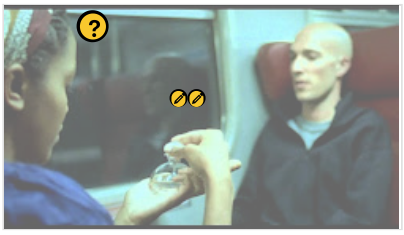
- Vind je dat een tatoeëerder extreemrechtse tatoeages mag weigeren? Waarom wel of niet?

Slide 23 - Tekstslide

Bespreek met de leerlingen de volgende vragen:

- Na het zien van de tatoeage; wat voor hobby denk je nu dat de man beoefent?
- Denk je dat de man en de vrouw uit de film vrienden zouden kunnen worden? Waarom wel of niet?

Slide 24 - Tekstslide

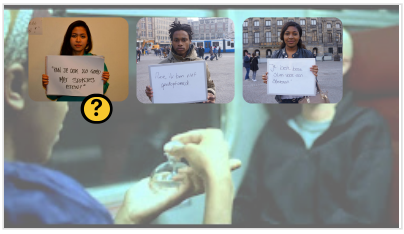
Onderwerp: vooroordelen en stereotypering.
Bespreek met de leerlingen wat zij al weten over vooroordelen en stereotyperingen. Zoek vervolgens samen uit welke begrippen bij welke omschrijvingen horen aan de hand van de volgende vraag:

- Weet jij welk begrip bij de situaties hoort? Bekijk de situaties en koppel het begrip aan de juiste omschrijving.
  Antwoord: 1d, 2f, 3b, 4a, 5e, 6c.

De begrippen en omschrijvingen zijn op de slide te vinden onder de hotspotbuttons, en zijn als volgt:

Begrippen
1. Seksisme
2. Racisme
3. Discriminatie op basis van geloof
4. Vooroordeel
5. Stereotype
6. Discriminatie op basis van leeftijd

Situaties
a. Alle vluchtelingen zijn gelukszoekers.
b. Fatima wordt niet aangenomen omdat zij een hoofddoek draagt.
c. In een vacature staat: deze baan is alleen geschikt voor 30 tot 40 jarigen.
d. Angela verdient minder dan Herman terwijl zij dezelfde functie vervullen.
e. Alle jongens houden van voetbal.
f. Iemand met een donkere huidskleur wordt geweigerd door een bewaker bij een club.

Slide 25 - Tekstslide

Onderwerp: vooroordelen en stereotypering.
Bekijk met de leerlingen de foto's. Bespreek met de leerlingen de volgende vraag:

- Stel jij zou hebben meegedaan aan deze fotoreportage over vooroordelen en stereotypering. Wat zou jij hebben opgeschreven op jouw white board?

Tip! Wil je met jouw leerlingen de foto's aandachtiger bestuderen? Door op de foto's te klikken zoom je in op de foto.

Slide 26 - Tekstslide

Onderwerp: Je mening vormen.
Bespreek met de leerlingen hoe meningen worden gevormd of lees samen met de leerlingen de informatie onder de hotspotbutton. Bespreek vervolgens met hen de volgende vragen:

- Kun je zelf een voorbeeld bedenken waarbij je gebruik maakt van vereenvoudiging van informatie?
- Denk je dat het voorbeeld dat je net hebt gegeven voor bepaalde groeperingen discriminerend kan voelen? Leg uit waarom.

Extra informatie voor de docent, ook te vinden onder de hotspotbutton:
Een mening wordt gevormd door verschillende factoren:
Je mening wordt beïnvloed door de manier waarop je waarneemt. De informatie waaraan je dagelijks wordt blootgesteld wordt automatisch vereenvoudigt.
Bijvoorbeeld: Bij het zien van een jonge jongen op een scooter met een pizzadoos in zijn hand, denk je automatisch aan een pizzabezorger... Terwijl een pizzabezorger de pizza's altijd in een box achterop de scooter vervoert.

Slide 27 - Tekstslide

Onderwerp: Je mening vormen.
Bespreek met de leerlingen hoe meningen worden gevormd of lees samen met de leerlingen de informatie onder de hotspotbutton. Bespreek vervolgens met hen de volgende vragen:

- Kun jij een situatie bedenken waarin je erachter kwam dat jouw opvatting niet overeenkwam met de realiteit?

Extra informatie voor de docent, ook te vinden onder de hotspotbutton:
Je mening wordt ook bepaald door je eigen referentiekader. Informatie die we waarnemen wordt gefilterd. Informatie die aansluit bij onze eigen opvattingen, normen en waarden wordt waargenomen en onthouden.
Voorbeeld: Ajaxsupporters herinneren zich alleen nog de overtredingen die de spelers van Feyenoord hebben gemaakt. En omgekeerd is dit ook zo.

Slide 28 - Tekstslide

Onderwerp: Je mening vormen.
Bespreek met de leerlingen hoe meningen worden gevormd of lees samen met de leerlingen de informatie onder de hotspotbutton. Bespreek vervolgens met hen de volgende vragen:

- Denk je dat de man uit de film de tatoeage heeft laten zetten onder invloed van groepsdruk? Waarom denk je dat?

Extra informatie voor de docent, ook te vinden onder de hotspotbutton:
Ook wordt je mening bepaald door de groep waartoe je behoort. Je behoort tot bepaalde sociale groepen waarbij je je best moet blijven doen om in deze groep te passen. Dit houdt in dat je het eens moet zijn met de belangrijkste uitgangspunten, waarden en normen van de groep.
Voorbeeld: Stel dat al je vrienden vinden dat roken in de auto gewoon moet kunnen, terwijl jij het eigenlijk vies en ongezond vindt. Durf je hier dan iets van te zeggen tegenover al je vrienden?

Slide 29 - Tekstslide

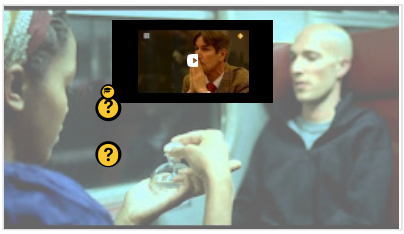
Deel 4: Mensenrechten
In het vierde deel onderzoeken leerlingen welke mensenrechten in de film aan de orde komen.

Slide 30 - Tekstslide

De film *Impasse* is gemaakt voor het 60-jarige jubileum van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Bekijk met de leerlingen de korte versie van deze verklaring op de website van Amnesty International. Bespreek vervolgens met de leerlingen de volgende vragen:

- De film *Impasse* is gemaakt voor het 60-jarige jubileum van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Waarom denk je dat deze film daarvoor gemaakt is?
- Welk artikel uit de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens vind jij het beste passen bij deze film?
- Welk artikel denk je dat de vrouw uit de film het meest belangrijk vindt?
- Welk artikel denk je dat de man uit de film het meest belangrijk vindt?

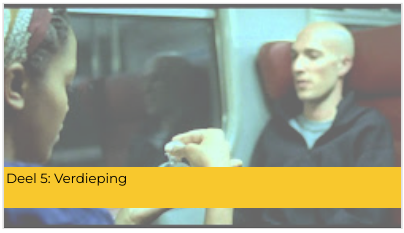

Slide 31 - Tekstslide

Bespreek met de leerlingen botsende mensenrechten of lees met hen de informatie onder de hotspotbutton. Bekijk met de leerlingen het fragment in de slide. Bespreek naar aanleiding van het fragment de volgende vragen:

- Kun je twee mensenrechten benoemen die in dit filmpje met elkaar botsen?
  Antwoord: De botsende mensenrechten in dit filmpje zijn: het recht op gelijke behandeling en het recht op vrijheid van godsdienst.
- Welke van de twee mensenrechten moet voorrang krijgen in deze situatie volgens jou? En, waarom?

Extra informatie voor de docent, ook te vinden onder de hotspotbutton:
Het kan voorkomen dat mensenrechten met elkaar in botsing komen. In 2016 was er in Nederland sprake van een dergelijke botsing bij de Nederlandse politieke partij de SGP.

Slide 32 - Tekstslide

Deel 5: Verdieping
In het vijfde deel verdiepen leerlingen zich in het aangaan van het dialoog om vooroordelen te toetsen.

Slide 33 - Tekstslide

Bespreek met de leerlingen de volgende vragen:

- Waarom denk je dat sommige mensen andere mensen haten?
- Voel jij haat tegen bepaalde personen? Waarom?
- Voel jij ook haat tegen bepaalde groepen personen? Waarom?
- Kan je je voorstellen dat bepaalde mensen haat hebben tegen andere bevolkingsgroepen?

Let op! De vragen op deze slide kunnen gevoelig liggen. Zorg daarom voor een veilige sfeer in de klas.

Slide 34 - Tekstslide

Bekijk met de leerlingen de afbeelding over 'vijf regels voor een goede dialoog'. Bespreek vervolgens met hen de volgende vraag:

- Stel dat jij tatoeages zet, en deze jongen komt bij jou met het verzoek een hakenkruis te tatoeëren. Hou zou het gesprek eruit zien dat je met hem voert?

Slide 35 - Tekstslide

Bedankt voor het volgen van deze les bij de film *Impasse.*

Wil je jouw klas nog eens trakteren op zo'n inspirerende les, maar dan met een andere film/of ander thema? Movies that Matter Educatie heeft een groot filmaanbod met lesmateriaal. Bekijk het aanbod hier.

Of lijkt het je leuk een keer met je klas naar een film met verdiepingsprogramma toe te gaan? Naast de films en lessen op LessonUp organiseren we ook festival- en bioscoopvertoningen! Klik hier voor ons festival in maart en klik hier voor onze bioscoopvertoningen door het jaar heen.